Çiğli İşçi Bülteni

Aralık 2008

Krizin faturası kapitalistlere!

- Düşük ücret
- İşten atmalar
- Ocak zamları
- Ücretsiz izinler

Çiğli İşçi Platformu toplanıyor!

Çiğli'deki tüm işçi ve emekçileri bekliyoruz...

14 Aralık (Pazar)
Saat: 15:00

Yer: Çiğli İşçi Kültür Sanat Evi
Adres: Dere Cd. 8075 Sk. No: 11/A (Çiğli Üst Geçit Durağı)
Tel: 329 64 36

Patronlar krizin faturasını işsizlik, düşük ücret, uzun çalışma saatleri, sosyal hakların gaspı olarak işçi ve emekçilere ödetmeye çalışıyor…

"Krizin faturası kapitalistlere!

Dünya kapitalist sistemini sarsan kriz ülkemizi de etkisi altına almaya başladı. Çiğli Organize'de işten atmalar artmaya, ücretler daha da düşmeye, çalışma süreleri uzamaya, ücretsiz izinler hız kazanmaya başladı. Kapitalistler nedeni olmadığımız krizin faturasını binbir yolla işçi ve emekçilere ödetmeye çalışıyor.

Evet, bir kriz var ve patronlar krizden çok korkuyorlar. Ama aynı zamanda, onlar, bu krizden en iyi nasıl faydalanacaklarını, işçi ve emekçileri nasıl daha çok sömüreceklerini planlıyorlar.

2001 Şubat krizinin görünen nedeni Cumhurbaşkanı Sezer'in Başbakan Ecevit'e anayasa kitapçığını fırlatması olarak gösterildi. Ama gerçek neden kapitalizmin aşırı üretimiydi. Ekonomi artık tıkanma noktasına gelmişti ve kriz patlak vermişti. Borsa düştü, dolar iki katına fırladı, küçük işletmeler iflas etti. Açlık, yoksulluk, işsizlik ve sefalet aldı başını gitti. Sermayedarların yüzünden işçi ve emekçiler bir gecede %50 fakirleşti.

Kriz, Çiğli Organize işçilerine de yabancı değil. O dönem neler olduğunu hepimiz hatırlıyoruz. Örneğin Domin Yay eve iş verirdi, ama bu işlerin parasını ödemedi. Totomak'ta işyerinde kullanılan kalem, eldiven vb. malzemelerin kullanılmasına sınırlama getirildi. Bu malzemeleri daha idareli kullanmaları yönünde işçilere duyurular yapıldı. Baylan'da fazla mesai ücretleri ödenmedi. Kriz bahane edilerek organizenin hemen bütün fabrikalarında zamlar yapılmadı, ücretler dondurulduu. İşçi alımları durduruldu, büyük fabrikalarda toplu işçi çıkartmalar yaşandı. Organizenin sokakları iş arayan yüzlerce işsizle doldu.

Yıl 2008, aradan sadece 7 yıl geçti ama kapitalist sistemin ekonomisi yine tıkanmış durumda. Patronlar yine benzer önlemleri almaya çalışıyorlar. Şimdiden neredeyse bütün fabrikalarda işçi alımları durdurulmuş durumda. Bazı fabrikalarda işçi çıkarmalar başladı bile. Esnek çalışma biçimi olan zorunlu fazla mesaiye kalmadıkları için Belteks'te 25 işçi işten çıkarıldı. Art Kandil'de taşeron işçiler işten çıkarılmaya ve ücretsiz izne gönderilmeye başlandı. Kadrolu işçilerin de yarıya yakınının ücretsiz izine gönderileceği söyleniyor. İşten atma saldırısından ilk önce taşeron ve belirli süreli iş sözleşmesiyle çalışanların etkileneceği görülüyor. Mesela Norm Civata işçi çıkarmaya başladığında, taşeronu olan Standart Civata'dan ilk olarak işten atmalara başlayacak. Uniteks, Lay Tekstil ve Roteks işleri azaldığında önce fasonlara verdikleri işi kesecekler. Fason işçileri işsiz kalacak. İzmir Senkromeç'te işçi alımları durdurulmuş durumda. Polisac'da sadece kaynakçı alınıyor. Patronlar şimdiden Ocak zamlarını vermeme planları yapıyorlar. Kriz üzerinden işçilere baskı yapıp, işsizlik korkusu yaratmaya çalışıyorlar.

Patronlar bu saldırılarla da yetinmiyorlar. Kriz bahanesiyle fazla mesai paralarının üzerine yatacaklar, esnek üretimle telafi çalışması yaptırarak zorla ücretsiz izne gönderecekler. Yani



"kemerleri biraz daha sıkın, idare edin, patronlardan bir şey istemeyin, bütün fedakârlığı siz işçiler yapın" diyecekler. Bu krizin bir faturası olacak, özetle, patronlar bu faturayı biz işçilere ödettirip, nedeni ve sorumlusu oldukları krizden dahi kârlı çıkmaya çalışıyorlar.

Evet, patronlar bir kez daha sorumlusu olmadığımız bu krizin faturasını bizlere ödetmeye çalışıyorlar. Ancak bizler krizin faturasını ödemeyi kabul etmiyoruz. Krizin faturasını kapitalistlere ödetmek için ücret zamlarımıza, fazla mesai ücretlerimize, sosyal haklarımıza, iş güvencemize sahip çıkacağız. Hakkımız olanı patronlardan isteyeceğiz. Bu kriz bizim krizimiz değil. Bu krizi patronlar yarattı, bütün faturayı da patronlar ödesin!

Krizin faturasını kapitalistlere ödetmek için fabrikalarımızda örgütlenmemiz ortak taleplerle ortak mücadeleyi büyütmemiz gerekiyor.

- Ücretler insanca yaşama seviyesine yükseltilsin! Asgari ücret vergiden muaf tutulsun!

- İşten çıkarmalar yasaklansın! Herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!

- İş saatleri kısaltılsın! 7 saatlik işgünü, 35 saatlik çalışma haftası!

- Zamlar geri çekilsin! Fiyatlar dondurulsun!

- Eğitim, sağlık gibi temel haklar ücretsiz olsun!

- İMF, Dünya Bankası vb. emperyalist kuruluşlarla kölece ilişkilere son!

Tüm dış ve iç borç ödemeleri durdurulsun!

- Örgütlenmenin önündeki tüm engeller kaldırılsın!

Sınırsız söz, basın, örgütlenme, gösteri ve toplanma özgürlüğü!

İşçi sınıfı örgütlüyse her şeydir değilse hiçbir şey!

Kriz ülkenin gündemine oturmadan, çalışma yaşamını etkilemeden birkaç ay önce patronlar "ne kadar büyüdükleri"nden, "kârlarını ne kadar artırdıkları"ndan sözediyorlardı. Mesela İzmir'de Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (ÇAOSB) sürekli büyüyen, gelişen bir sanayi bölgesi. Çiğli'nin bir başından diğer başına kadar uzanıyor. Çiğli kadar büyük. Çiğli AOSB bölge müdürünün açıklamasına göre 600 fabrikanın olduğu dev bir sanayi bölgesi. Bundan 3 yıl önce 400 civarında fabrikanın olduğu söyleniyordu. Ege bölgesinin en çok kâr eden kuruluşları da buradadır, o yüzden İzmir sermayesinin en önemli yerlerinden birisidir Çiğli AOSB. Boş binalara yeni fabrikaların taşındığı, boş arazilere yeni fabrikaların yapıldığı görülüyor. Bazı fabrikalar 2. üretim binalarını faaliyete geçirirken bazıları da çalışan işçi sayısını %70-80 artıracak kadar büyütmüş işlerini.

Örneğin 10038 sokağa yeni bir motor fabrikası açıldı. Yine aynı sokakta bir klima fabrikası açıldı. 10006 sokağa plastik fabrikası açıldı. Bak Plastik 10006 sokakta 2. fabrikasını açtı, Norm Civata 2. yerini açtı. Yani patronlar sürekli büyüyor ve gelişiyor.

Peki bu değirmenin suyu nereden geliyor diye sorduk mu hiç kendimize? Evet, bu değirmenin suyu biz işçilerin emeğinin aşırı sömürüsü üzerinden dönmektedir. Yani onların kârlarını artırmasının, servetlerine servet katmalarının nedeni işçilerin emeklerini sömürmeleridir.

Biz işçiler ne durumdayız diye sorduk mu hiç kendimize? 457 Ytl olan sefalet düzeyinde asgari ücretle yaşama savaşı veriyoruz. Günde 10-14 saat, bazen ayda 30 gün Pazar tatili bile olmadan, eşimizi, dostumuzu bile görmeden köle gibi sürekli çalışıyoruz.

Bir Baylan işçisinin eline geçen para patronun aylık gelirinin kaç yüz binde biridir acaba! Pekiyi ya Bak Plastik'te, Kastaş Kauçukta, Türkiye'nin en çok kazanan ilk 500 şirketi arasında yer alan Norm Civata'da... Bu listeye daha fazlasını ekleyebiliriz...

Peki neden böyle? Çünkü bu ülkede herşey, bütün yasalar patronlardan yana. Kanunlar patronlara daha fazla hak tanıyor. Çünkü onların mülkiyeti var, iş yasası patronlardan yana, asgari ücreti patronlar belirliyor, patronlar sürekli gider gösterip vergiden düşüyor, çoğu zamanda vergi vermiyorlar. Biz ise her ay 100 Ytl ve üzerinde gelir vergisi ödüyoruz. Üstelik daha elimize geçmeden ücretlerimizden peşinen kesiliyor bu vergiler.

Sendika yok, bazen sigorta yok, sosyal haklar yok, ikramiye yok. Patronlar zengin olmasın da kim olsun? Örgütsüz olduğumuz için bu haldeyiz. Evet biz belki tek başımıza bir hiçiz ama bir araya geldiğimizde herşeyiz. Patronlar bizim sırtımızdan geçinen asalaklardır, bizim kanımızı emerek beslenirler.

İnsana yakışır bir hayat yaşayabilmek, onurumuzu korumak ve geleceğimizi güvence altına almak için örgütlenelim, mücadele edelim.

İşçi sınıfı ya örgütlüdür herşeydir, ya değildir hiçbir şeydir!

Organize'den bir metal işçisi

Çiğli Organize'de krizin yansımaları...

Tüm dünyaya yayılan küresel kriz ülkemizde de hissedilmeye başladı. Çiğli Organize Sanayi Bölgesi'nde son dönemde yaşanan olaylar, patronların krizin faturasını biz işçi ve emekçilere ödettirmeye çalıştıklarının bir göstergesi niteliğinde.

Belteks'te 25 işçi işten atıldı.

Art-Kandil'de taşerona bağlı çalışan 20'yi aşkın işçi süresiz ücretsiz izne çıkartıldı.

Metesan (Schieneder) Elektrik'te işçiler 4 günlük ücretsiz izne gönderildi.

SKP Makine-Kalıp'ta patronlar işlerin kötüye gittiğini söyleyerek, öğle yemeğini vermeyeceğini açıkladılar. İşçiler öğle yemeklerini zorunlu olarak evden getiriyorlar ve işçilere yemek ücreti ödenmiyor.

Sistaş'ta hem işten atmalar yaşanıyor hem d e yoğun mesailer gündemde.

Eneko'da ise 2 işçi kriz bahane gösterilerek işten çıkarıldı. Yine kriz nedeniyle **DYO**'dan 10 işçinin atıldığı gelen bilgiler arasında bulunuyor.

Bunların yanı sıra birçok işyerinde patronlar ücretleri ve fazla mesai ücretlerini ödemeyeceklerini söylüyorlar. Bazı işyerlerinde patronlar işçilere taksitli eşya almamalarını öneriyorlarmış. Yine başka işyerinde kamyonetle işe giden işçilere patron aybaşında servis alacağını söylemiş. Ancak krizi bahane ederek servis almayan patron Çin'den 2 makine alınış. Bir atölyede iş ayakkabısı isteyen 2 işçi işten atılmış. Malum, patronların bahanesi hazır, kriz!

İşyerlerimizde yaşadığımız bu kadar sıkıntının üzerine, artan vergilerle ve zamlarla da hayatımızı kabusa çeviren asalaklara karşı tek alternatifimiz "krizin faturası patronlara" şiarını yükselterek mücadele etmektir.



Metal TİS'leri ve birleşik mücadelenin artan önemi

Üçüncü ayını geride bırakan metal işkolundaki toplusözleşme görüşmelerinde yaklaşık iki aydır uyuşmazlık sürecine girilmiş bulunuyor. MESS'in esnek üretim koşullarını dayatan tutumu nedeniyle uyuşmazlığın yaşandığı görüşmelerde sürecin sonuna doğru geliniyor. Geçtiğimiz hafta resmi arabulucu fiilen devreye girdi. Arabulucunun MESS'le yaptığı görüşmenin ardından yazacağı raporla birlikte görüşmelerde son aşamaya ulaşılacak ve artık deyim yerindeyse iş kopma noktasına varacak.

Kriz, tüm işçi ve emekçilerin yaşamını daha şimdiden sarsmış bulunuyor. İşten atma furyası ve kısmi de olsa fabrika kapatmalar başladı. Daha TİS görüşmeleri sürecinde sıkıntılarını dile getiren MESS temsilcileri otomotiv sektöründeki tedirginlikten bahsediyorlardı. Şimdi bu tedirginliğin yerini büyüyen korkular almış bulunuyor. Ekim ayından başlayan üretime ara verme saldırısı birçok fabrikada işten atmalardan ücretsiz izinlere, ücret ödememelerden fabrika kapatmalara kadar vardırıldı. Özellikle orta ölçekli fabrikalarda durum beklenenden daha kötü. Bu fabrikalarda krizin faturası anında işçiye kesiliyor. Çoğunlukla kitlesel işten atma biçiminde kendini ortaya koyan kriz, kimi yerlerde de işletmelerin iflasına yol açıyor.

Kriz bir bütün olarak TİS gündemine daha erken bir tarihte dahil olsa da, asıl etkisini şimdi göstermeye başlıyor. Uyuşmazlık sürecine girildiği için, henüz kriz üzerinden şekillendirilerek masaya getirilmiş bir teklif yok. Fakat MESS'in sınıf öngörüsü zaten bir kriz durumunu varsaymış ve masaya getirdiği taleplerini ona göre formüle etmişti. Esnek çalışma ve esnek çalışmanın farklı varyasyonları, somut olarak BMİS cephesinden uyuşmazlığa konu edilen maddeler krize hazırlık maddeleridir bir bakıma. Şimdilik bu talepler MESS'in ihtiyaçlarını karşıladığı için bu eksende yeni talepler ortaya konulmuş değil. Fakat MESS açısından henüz geç de sayılmaz. Nasıl olsa kriz etkilerini yeni yeni hissettirmeye başladı ve önümüzdeki günlerde esnek çalışmanın tamamlayıcısı sayılabilecek başka tekliflerin masaya gelmesi şaşırtıcı olmayacaktır.

TİS'deki tıkanma henüz aşılmış değil ve hiç değilse BMİS cephesinden bir mücadele sürdürülüyor. "Cuma yürüyüşleri" eylemli sürecin ana halkasını oluşturuyor. Bunun dışında BMİS'in illerde yaptığı geniş katılımlı toplantılar ve ara eylemler de devam ediyor. Toplantılar kısmen de olsa taleplerin ve mücadelenin sorunlarının tartışıldığı bir platform olma işlevi görse de, şimdiye kadar daha çok merkez yöneticilerinin kararlılığı açığa çıkarmak için harcadığı çabalar öne çıkmış bulunuyor. Ancak bunun yeterli olmayacağı açık. MESS'in kapısında yapılan son eylem "Cuma yürüyüşleri"nden farklı bir bileşenle ve farklı bir atmosferde gerçekleştirildi. Önden bir hazırlığın yapıldığı ve hazırlıkların kısmen gizli tutulduğu bu eylem, kamuoyunda olduğu gibi sendika tabanında da belli bir heyecanla karşılandı.

Hem metal sektörünün ülke ekonomisi açısından taşıdığı kendine özgü önem, hem de bu işkolundaki mücadele geleneği ve bunun halihazırdaki sınırlılığına rağmen kendini ifade ediyor olması, sınıfın hareket halindeki güçlerinin de ilgisini bu alana topluyor. Metal TİS'leri vesilesiyle çeşitli dayanışma girişimleri gündeme geliyor. Bu dayanışma çabasını, halihazırdaki sınırlılığına rağmen, kapitalizmin krizi karşısında sınıfın doğal savunma refleksleri saymak gerekiyor. Bu girişimler aynı zamanda, sınıf mücadelesinin şimdiki seyriyle ve sınıfın mevcut geri durumuyla birlikte düşünüldüğünde, krize karşı ortak mücadele ihtiyacının/zorunluluğunun hissedilmesinin de ifadesidir. Bugün metal işkolundaki TİS'lerin tıkanmasına neden olan maddeler ne tek başına BMİS'in çabasıyla aşılabilir ne de kriz vesilesiyle karşılaşılan saldırılara sınıfın başka bir bölüğü tarafından tek başına yanıt verilebilir. Bunun sınıfın ve emekçilerin geniş kesimleri nezdinde bilince çıkarılması önem taşımaktadır.

Krize karşı mücadele ile TİS sürecinde MESS'e karşı süren mücadele birleştirilebilirse, bu çabanın sınıf hareketinin daha güçlü çıkışlar yapmasına ve kendine başka kanallar yaratmasına olanak yaratacağına kuşku yoktur. Metal işçilerinin mevcut dayatmalar karşısında grev adımını atmasının yolu da böylece düzlenebilecektir.



İşçi Bülteni Özel Sayı: 371 * Fiyatı: 25 YKr * Aralık 2008 * Sahibi ve S. Yazı İşleri Md.: Gülcan CEYRAN EKİNCİ * EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti. * Mollaşeref Mah. Millet Cad. 50/10 Fatih/İstanbul * Tel/Fax: 0 (212) 621 74 52 * Baskı: Özdemir Mat Davutpaşa Cad Güven Sanayi sit C Blok No: 242 Topkapı İstanbul * 577 54 92